

NORRTÄLJE
KOMMUN

KVALITETSREDOVISNING 2010/11

FÖR

BARN- OCH SKOLNÄMNDENS

VERKSAMHETER

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. GRUNDFAKTA	sid 3
2. UNDERLAG OCH RUTINER	sid 3
3. ÅTGÄRDER ENLIGT FÖREGÅENDE KR läsåret 2009/10	sid 5
3.1 Kunskapsresultaten ska förbättras	
3.2 Likvärdig utbildning och bedömning och betygssättning erbjuds	
3.3 Delaktighet och demokratiskt inflytande över lärandet utvecklas	
3.4 Insyn i elevernas kunskapsutveckling ökar	
3.5 Fritidshemmen	
3.6 Studie- och yrkesvägledning	
4. RESULTAT läsåret 2010/11	sid 10
4.2 Likvärdig utbildning och bedömning och betygssättning erbjuds	
4.3 Delaktighet och demokratiskt inflytande över lärandet utvecklas	
4.4 Insyn i elevernas kunskapsutveckling ökar	
5. ANALYS AV RESULTAT	sid 23
5.1 Kunskapsresultaten ska förbättras	
5.2 Likvärdig utbildning och bedömning och betygssättning erbjuds	
5.3 Delaktighet och demokratiskt inflytande över lärandet utvecklas	
5.4 Insyn i elevernas kunskapsutveckling ökar	
6. ÅTGÄRDER FÖR FÖRBÄTTRING	sid 29
6.1 Grundskola	
6.2 Förskola	
6.3 Fritidshem	
7. BESLUT OCH ANSVAR	sid 33
Bilaga 1 Årspussel 2010/11	
Bilaga 2 Sammanställning av antal elever som inte når målen i årskurs 3, 5 och 9	
Bilaga 3 Förkortningar	

1. GRUNDFAKTA

Kvalitetsredovisningen omfattar Norrtälje kommuns grundskolor, skolbarnsomsorg, pedagogiska omsorg och förskola. Däremot omfattar den inte fristående verksamheter i kommunen. Den visar hur väl kommunen lyckats med att nå kommunfullmäktiges övergripande mål för barn- och skolnämndens verksamheter.

Övergripande information om skola och förskola i Norrtälje kommun finns på kommunens hemsida, <http://norttalje.se/Utbildning-och-barnomsorg/>. Där finns även länkar till respektive skolenhet/förskoleenhets hemsida. På enheternas hemsidor finns deras kvalitetsredovisningar publicerade.

2. UNDERLAG OCH RUTINER

Kvalitetsredovisning bygger på de kvantitativa och kvalitativa underlag som redovisas nedan. Underlagen har blivit föremål för uppföljning och analys, såväl på övergripande nivå som på enhetsnivå. Det har skett inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet så som framgår av årsrapporten, se bilaga 1

Kvantitativa underlag

Åk 6-9:

Nationella prov åk 9

Slutbetyg åk 9

Åk 1-5:

Nya Språket Lyfter, diagnosmaterial i svenska

Diamant, diagnosmaterial i matematik

Nationella prov åk 3 och 5

Måluppfyllelse åk 3 och 5

Förskoleklass:

Bornholmsmodellen, fonologisk kartläggning

Nya Språket Lyfter

Diamant

Förskolan:

TRAS, tidig registrering av barns språkutveckling

MIO, barns matematiska utveckling 2-5-årsåldern

Kvalitativa underlag

Skolverkets självskattningsmaterial BRUK, Indikator:

Grundskolan

- A 3.10 Kunskap och bedömning
- A 3.11 Individuell utvecklingsplan
- B 4.4 Betygssättning
- C 1.5 Resultat och analys

Fritidshemmen

- A 7.2 Samverkan, med skolan

Förskolan

- A 2.10 Språk
- A 2.9 Matematik, naturvetenskap och miljö
- A 4.3 Samverkan med förskoleklass och fritidshem
- A 5.5 Resultat och analys

Brukarenkät inom ramen för VÅGA VISA

Elever i åk 5 och 8

Föräldrar i förskoleklass, åk 2, 5 och 8

Resultaten i brukarenkäterna omfattar, till skillnad från andra underlag, såväl kommunala som fristående verksamheter. Norrtäljes resultat jämförs med resultaten i de sk VÅGA VISA-kommunerna. Följande kommuner har deltagit i brukarundersökningen, Danderyd, Ekerö, Nacka, Norrtälje, Sollentuna, Tyresö, Täby, Upplands Väsby, Vallentuna, Värmdö och Österåker.

3. ÅTGÄRDER ENLIGT FÖREGÅENDE KR läsåret 2009/10

I kvalitetsredovisningen för läsåret 2009/10 framfördes ett antal åtgärder för förbättring. Den kursiverade texten är utdrag från kvalitetsredovisningen. Efter varje textavsnitt redovisas vad som har hänt inom ramen för respektive åtgärd.

3.1 Kunskapsresultaten ska förbättras

Fortsatt arbete med LPP (lokal pedagogisk planering)

”Med stöd av de nyanställda utvecklarna kommer arbetet med att införa LPP att intensifieras under det kommande läsåret. Det sker som ett prioriterat uppdrag för utvecklarna. Bedömningen är att införandet av LPP som en del i IUP-processen kommer att skapa förbättrade möjligheter för måluppfyllelse inom alla de fyra kommunövergripande målen för utbildning.”

Utvecklarna har varit ett stöd för rektorer och pedagogiska ledningsgrupper i det fortsatta arbetet med att införa LPP. De har arbetat gentemot arbetslag och även lett nätverksarbetet i svenska och matematik. Deras handledande arbete fortsätter under nästa läsår. **Pågår**

Satsning på de pedagogiska processerna

”I kunskapsatsningen kommer de pedagogiska processerna i klassrummet att stå i fokus. Med stöd av forskare från Stockholms universitet introduceras LS, som ett sätt att utveckla undervisningen och ämnesdidaktiken.

Den fortsatta implementeringen av LS kommer att ske med stöd av utvecklarna inom ramen för befintliga nätverk, och utgör det andra av utvecklarnas prioriterade uppdrag.”

Utvecklarna i svenska och matematik har under våren deltagit i en universitetskurs på halvfart i LS. Resultat och erfarenheter från examinationsuppgifterna delgavs samtliga pedagoger vid en samling i Roslagsskolans aula i samband med läsårsavslutningen. Under hösten bjuds pedagoger in att pröva metoden under handledning av utvecklarna. **Påbörjat**

Elever i behov av särskilt stöd

”Utvecklarna med inriktning mot specialpedagogik kommer att få ett prioriterat uppdrag att stödja implementeringen av nya rutiner för upprättande av åtgärdsprogram. Ett strukturerat arbetssätt för arbetet med elever i behov av särskilt stöd, tillsammans med förbättrade pedagogiska processer, bedöms öka elevernas förutsättningar att lyckas.”

Utvecklarna har genomfört fortbildning på samtliga enheter i hur man skriver åtgärdsprogram. Både arbetslag och enskilda pedagoger har även fått mer direkt hjälp när det gäller att utforma åtgärdsprogram för enskilda elever. Arbetet fortsätter under kommande läsår.

Pågår

Nya kursplaner med mål i årskurs 3

”De nya kursplanerna med mål i många ämnen redan i årskurs 3 innebär att enheterna behöver se över hur lärarnas tid med eleverna ska användas. Alla elever ska ha möjlighet att nå målen i samtliga ämnen i såväl årskurs 3, 6 som 9.”

En översyn har gjorts av hur undervisningen ska förläggas så att alla elever ges möjlighet att nå kunskapskraven i årskurs 3, 6 och 9. **Klart**

Ökade krav på behörighet

De nya behörighetskraven innebär att fler elever riskerar att inte nå gymnasiebehörighet. Därför är det viktigt att särskilda insatser görs under året för att hjälpa alla elever att nå målen, helst i samtliga ämnen. Även inom ferieskolan behövs beredskap för att ta emot elever som vill läsa upp inte bara svenska, engelska och matematik, utan alla ämnen.”

Stödet till eleverna har under det gångna året getts till eleverna inom ramen för ordinarie undervisning på enheterna. Av elevernas resultat i årskurs 8 framgår att skolan står inför en större utmaning läsåret 2011/12 än förra året. Många elever riskerar att inte nå målen, vilket kan innebära att de inte når behörighet till gymnasieskolan. Därför planeras för gemensamma och centrala stödinsatser för dessa elever. Ett exempel på detta är en ferieskola under loven. **Påbörjat**

3.2 Likvärdig utbildning och bedömning och betygssättning erbjuds

Ökat centralt stöd för bättre kvalitet

”Kvalitetsredovisningen visar på stora skillnader i hur enheterna lyckas när det gäller att hjälpa eleverna att nå målen. För att kunna ge stöd till enheterna för en mer likvärdig utbildning behöver förvaltningen en tydligare bild av enheternas verksamheter. Regelbundna besök i verksamheterna kommer därför att bli en del i förvaltningens systematiska kvalitetsarbete med uppföljning och utvärdering.”

Förvaltningsledningen har under läsåret besökt samtliga grundskoleenheter och mött rektor, pedagogiska ledningsgruppen, den fackliga samverkansgruppen och elevrådsrepresentanter i fördjupande samtal kring enheternas arbete med att utveckla verksamheterna. Kvalitetsdialogerna kommer att fortsätta som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. **Klart**

Riktade insatser

”Vissa enheter med lägre måluppfyllelse kommer att ges ökat stöd. Det handlar om nya pedagogiska arbetssätt, implementering av LPP med skriftliga omdömen och implementering av rutiner och metoder för arbete med elever i behov av särskilt stöd.”

Utvecklarnas insatser har under det första året styrts till enheter med lägre måluppfyllelse för att ge dessa enheter extra stöd. Från läsåret 2011/12 kommer alla enheter ha tillgång till utvecklare. **Klart**

Mer arbetsro i klassrummet

”Av brukarundersökningen framkom att många elever ansåg att arbetsron i klassrummet inte var helt tillfredsställande. Intervjuerna med eleverna i årskurs 9 bekräftade bilden. Därför behöver ledarskapet i klassrummet ges särskild uppmärksamhet under året.

Resultaten från brukarenkäten visar att arbetsron fortfarande är otillfredsställande trots att detta varit ett prioriterat område under läsåret. En av enheterna har gjort en satsning på ledarskapet i klassrummet med stöd av John Steinberg och hans stödmaterial. Några enheter har gjort förändringar i klassorganisationen för att skapa en lugnare miljö för eleverna. **Pågår**

Förbättrad bedömarkompetens

”Frågan om bedömning och betygssättning är mycket central för lärarna. Arbetet med Nya språket lyfter och Diamant har utgjort ett stöd för lärarnas bedömning av de yngsta. I olika sammanhang framkommer dock önskemål från lärarna att få arbeta mer med att utveckla sin bedömarkompetens. Detta kommer att tillgodoses inom ramen för nätverksarbetet och i samband med den fortsatta implementeringen av LPP och nya kursplaner.”

Det gångna läsåret har i första hand fokuserat på att alla lärare ska skriva LPP i varje ämne och att göra lärarna väl förtrodda med de nya kursplanerna i Lgr 11. Nästa steg är att under nästa läsår utveckla kvaliteten i LPP och lärarnas bedömarkompetens. Bedömning och betygssättning kommer vara ett prioriterat område för nätverksarbetet under våren 2012.

Påbörjat

3.3 Delaktighet och demokratiskt inflytande över lärandet utvecklas

Ökad delaktighet i IUP-processen

”Införandet av LPP med skriftliga omdömen som en del i IUP-processen ger eleverna utrymme för delaktighet i sitt lärande. Det gäller dels planeringen av undervisning och redovisning, dels möjligheten för elever att själva få reflektera över sitt lärande i samband med självskattning, samt elevledda utvecklingssamtal.”

Med stöd av utvecklarna har fokus i enheternas utvecklingsarbete legat på att implementera innehållet i dokumentet, Alla har rätt till kunskap! Där beskrivs arbetet med IUP-processen och läroplanens intensioner när det gäller elevernas delaktighet. Uppföljningen av enheternas arbete visar dock att enheterna inte har kommit så långt när det gäller att involvera eleverna. Därför har ökad delaktighet för eleverna getts som ett prioriterat uppdrag till utvecklarna inför läsåret 2011/12. **Påbörjat**

Klassens kvalitetsrapport

”För att öka delaktigheten och få igång en dialog i klassrummet med eleverna om deras lärande kommer alla klasser regelbundet få besvara en enkät. Resultatet redovisas direkt tillbaka till klassen och blir föremål för samtal och reflektion. Resultatet av samtalet mynnar ut i en rapport/plan som beskriver hur man vill arbeta i klassen för att förbättra måluppfyllelsen.”

För att pröva om det är möjligt att använda lärplattformen Fronter för genomförande av klassens kvalitetsrapport har två intresserade enheter testat att använda metoden med hjälp av Fronter. Försöket har fallit väl ut både tekniskt och pedagogiskt. Klassens kvalitetsrapport kommer att bli ett instrument för utveckling av elevernas delaktighet och ett hjälpmedel för arbetet med att skapa ett lugnare arbetsklimat i klassrummet. **Påbörjat**

3.4 Insyn i elevernas kunskapsutveckling ökar

Fortsatt arbete med Fronter

”Från och med hösten 2010 finns alla förutsättningar på plats för att elever och föräldrar ska kunna följa elevernas kunskapsutveckling i Fronter. Lärarna förses med varsin egen dator. Mallar för dokumentation finns tillgängliga. Nästa steg är att fylla mallarna med innehåll.”

Med stöd av utvecklarna har de flesta enheterna kommit igång med att använda mallarna i Fronter. Andelen föräldrar som loggar in i Fronter och tar del av informationen har visat sig vara begränsad. Det är därför inte ovanligt att lärarna skickar hem skriftliga omdömen inför utvecklingssamtalen istället för att föräldrarna själva hämtar informationen via nätet. Enheter som valt att konsekvent använda Fronter för all föräldrainformation har kraftigt ökat antalet föräldrainloggningar. **Pågår**

Synliggöra barns lärande

”Inom förskoleenheterna har ett arbete påbörjats med att ta fram gemensamma samtalsunderlag. Att utveckla dokumentationen av barns lärande och att lägga in mallar för samtalsunderlag i Fronter blir ett prioriterat område nästa läsår.”

Ett arbete har påbörjats med att ta fram gemensamma mallar, dels för samtalsunderlag inför utvecklingssamtal, dels för en individuell utvecklingsplan anpassad till förskolans uppdrag med att stödja barns utveckling och lärande. Mallarna kommer att läggas in i Fronter.

Pågår

3.5 Fritidshemmen

Lokala arbetsplaner med tydliga mål

”Samtliga enheter behöver formulera mål för fritidshemmen. De ska syfta till att hjälpa fritidshemmen att sätta fokus, inte bara på barns utveckling och lärande, utan även på hur man genom samplanering med skolan ska kunna bidra till elevernas kunskapsutveckling.”

Av enheternas kvalitetsredovisningar framgår att numera bedrivs systematiskt kvalitetsarbete även inom fritidshemmen. Däremot kvarstår mycket utvecklingsarbete när det gäller samplanering av fritidshemmens verksamhet med skolans arbete med elevernas kunskapsutveckling. **Påbörjat**

Gemensam rutin för återkoppling och gemensamt samtalsunderlag

”Ett arbete med att ta fram rutiner och gemensamt underlag för återkoppling till föräldrar och barn bör påbörjas. Underlaget bör samordnas med grundskolans underlag för IUP och utvecklingssamtal. En röd tråd där alla arbetar i ett gemensamt system för insyn och dialog underlättar för berörda och skapar även helhet, sammanhang och kontinuitet.”

Arbetet med att utveckla gemensamma samtalsunderlag med koppling till skolans IUP har ännu inte påbörjats. **Kvarstår**

Kartläggning av tjänster och kompetens

”Andelen personal på fritidshemmen med pedagogisk högskoleutbildning är lägre i Norrtälje än i övriga landet. Det beror främst på att det har varit svårt att rekrytera behörig personal. -- En långsiktig plan för hur enheternas behov av pedagogiskt utbildad personal ska tillgodoses inom fritidshemmen behöver tas fram.”

Kommunens personalavdelning har fått i uppdrag att kartlägga personalens formella kompetens på fritidshemmen. För att stödja utvecklingen på fritidshemmen kommer personalen från hösten 2011 att ingå i nätverksgrupper för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. **Påbörjat**

3.6 Studie- och yrkesvägledning

Lokala arbetsplaner med mål för vägledning

”Samtliga enheter behöver formulera mål för studie- och yrkesvägledning. Dessa ska syfta till att hjälpa arbetslagen att utveckla elevernas förståelse för varför man lär sig, och successivt öka elevernas kunskaper om studier och yrkesliv, men även ge dem redskap för val och väljande. Målet bör ses som en röd tråd genom hela grundskolan, och inte bara skjuta in sig på eleverna i de övre åren.”

Uppföljning av åtgärder inom SYO-området har inte följts upp i enheternas kvalitetsredovisningar. Det beror troligtvis på att SYO inte fanns med som egen underrubrik i mallen som skickades ut till enheterna. En särskild uppföljning kommer istället att göras i början på hösten. **Kvarstår**

4. RESULTAT läsåret 2010/11

Nedan följer en redovisning av de resultat som uppnåtts under läsåret 2010/11. För att knyta ihop kvalitetsredovisningen med barn- och skolnämndens verksamhetsplan för år 2011 redovisas resultaten under samma bedömningsgrunder för måluppfyllelse som återfinns i verksamhetsplanen:

4.1 Kunskapsresultaten ska förbättras

GRUNDSKOLAN

Andelen elever som når målen i alla ämnen ska fortsätta att öka.

RESULTATET INDIKERAR – GOD MÅLUPPFYLLELSE

Årets resultat för årskurs 9 visar att andelen elever som når målen har ökat, från 74,6 procent år 2010 till **77,2 procent** 2011. Norrtäljes kommunala grundskolor ligger för första gången nu på samma nivå som genomsnittet i riket.

Alla enheter utom en förbättrade sina resultat. Endast ca 50 procent av eleverna på den enheten nådde målen i alla ämnen.

Enheten har analyserat orsakerna till resultatet och framhåller att bland dem som inte nådde målen fanns ca 15 elever som inte gick i skolan och som hade mycket stora sociala problem. Skolan har lagt ner mycket arbete på att stötta dessa elever, men lyckades inte vända resultaten och elevernas attityd till skolan. Enligt enheten berodde elevernas bristande resultat inte på inlärningsssvårigheter.

Andelen elever med behörighet till gymnasiet ska öka.

RESULTATET INDIKERAR – GOD MÅLUPPFYLLELSE

År 2010 blev 86,5 procent av eleverna behöriga till gymnasieskolan. Då krävdes endast godkänt betyg i ämnena svenska, engelska och matematik. Inför antagningen till gymnasieskolan hösten 2011 har behörighetsreglerna ändrats.

Förutom ”grundläggande behörighet”, dvs godkänt betyg i svenska, engelska och matematik fordras godkänt betyg i ytterligare fem ämnen för behörighet till yrkesprogram. För behörighet till högskoleförberedande program krävs nio ämnen förutom godkänt betyg i svenska, engelska och matematik.

Till Samhällsvetenskapsprogrammet, Ekonomiprogrammet och Humanistiska programmet fordras godkänt betyg i SO-ämnena, och till Naturvetenskapsprogrammet och Teknikprogrammet fordras godkänt betyg i NO-ämnena.

Förkortningar som används i den löpande texten förklaras i bilaga 3.

I år nådde **87,4 procent** behörighet till yrkesprogram, **86,3 procent** till Estetiskt program, **84,4 procent** till Samhällsvetenskaps-, Ekonomi- och Humanistiska programmen och **83,2 procent** behörighet till Naturvetenskaps- och Teknikprogrammen. Resultatet innebär att till skillnad från genomsnittet i riket har Norrtäljes kommunala grundskolor ökat sin andel elever som når behörighet till gymnasieskolans olika program och ligger nu i princip på samma nivå som genomsnittet i riket.

De flesta enheterna uppvisade förbättrade resultat jämfört med tidigare. Det var främst en enhet som visade ett sämre resultat. Den grundläggande behörigheten på den enheten sjönk från 81,1 till 67 procent. Endast 55,4 procent nådde behörighet till yrkesprogram och ca 50 procent nådde behörighet till högskoleförberedande program. Enhetens förklaring till de försämrade resultaten har redan redovisats.

58,9 procent av eleverna läste moderna språk. Av dem nådde **96,5 procent** lägst godkänt betyg. Andelen elever som läste moderna språk fortsatte att sjunka, men de som läste språk nådde i högre utsträckning godkänt betyg. Skälet till att just resultatet i moderna språk redovisas är att språk vid sidan av matematik ger extra meritpoäng vid ansökan till universitet och högskolor. Att eleverna läser moderna språk i grundskolan har stor betydelse för möjligheten att tillgodoräkna sig viktiga meritpoäng när de ska söka vidare till universitet och högskola.

Det genomsnittliga meritvärdet ska öka.

RESULTATET INDIKERAR – GOD MÅLUPPFYLLELSE

Meritvärdet år 2010 låg på 199 och ökade i år till **203,9**. Det är det högsta meritvärdet som noterats för Norrtälje kommunala grundskolor. Samtidigt har genomsnittet i riket också ökat och ligger i år på 210,6. Ökningen i Norrtälje är dock större än för genomsnittet i riket.

De flesta enheterna förbättrade sina meritvärden. En enhet förbättrade sitt meritvärde från 182,5 till 209,9. Enhetens förklaring till de förbättrade resultaten är dels att arbetet med LPP gjort det tydligare vad som ska bedömas, dels att man fått hjälp med tankar och arbete kring åtgärdsprogram. Enheten har även gjort vissa förändringar av mentorsorganisationen i årskurs 9 och tagit hjälp av studiegården när det gäller elever i behov av särskilt stöd.

Elevernas resultat på de Nationella proven i år 3, år 5 och år 9 ska fortsätta att förbättras.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

OBS! Resultatredovisningen från Nationella proven innehåller felaktigheter som marginellt kan påverka resultaten. Detta uppmärksammades i samband med inrapportering till SCB.

Årskurs 9

92,7 procent av alla elever nådde godkänt betyg på Nationella proven i svenska. Några elever var inte närvarande vid ett eller flera provtillfällen, vilket påverkade resultatet. Av de elever som gjorde alla delprov klarade **98 procent** godkänt betyg. Resultatet förra året låg på samma nivå, och flickor och pojkar klarade proven lika bra.

I matematik fick **72,2 procent** av alla elever godkänt provbetyg, vilket är en försämring jämfört med förra året. Då var motsvarande andel 76,8 procent. En stor andel elever deltog inte i samtliga prov, och på vissa skolor fanns många elever som inte deltog alls. Andelen med godkänt betyg av dem som deltog i alla prov var **77,5 procent**. Andelen flickor som klarade proven var större än pojkarna.

91,7 procent av eleverna klarade godkänt provbetyg i engelska. Av dem som deltog i alla prov klarade **98,7 procent** att nå godkänt provbetyg i engelska. Flickorna lyckades bättre än pojkarna.

72,8 procent av alla elever klarade godkänt provbetyg på Nationella proven i NO. Av dem som deltog i proven klarade **86,7 procent** godkänt provbetyg. Svårast hade eleverna med Nationella provet i kemi.

Årskurs 5

I år anordnade Skolverket inte några obligatoriska Nationella prov i årskurs 5. Norrtälje kommun valde ändå att genomföra prov i svenska och matematik. Däremot var det frivilligt för skolorna att genomföra prov i engelska. Gamla prov från år 2010 användes.

I svenska klarade **64 procent** av eleverna alla delprov. Förra året var motsvarande andel 71,1 procent. Nästan alla elever deltog i proven. Flickorna lyckades bättre än pojkarna.

Diagnoserna som gjorts med stöd av "Nya språket lyfter" visade inom vilka områden svenskundervisningen behöver utvecklas. Det är främst elevernas skrivande som behöver förbättras. Eleverna behöver träna meningsbyggnad, interpunktion och stavning, men även sin förmåga att bygga upp olika typer av texter.

I matematik klarade **75 procent** alla delprov jämfört med 77,5 procent år 2010. Nästan alla elever deltog i proven. Även i matematik lyckades flickorna bättre än pojkarna.

Diagnoserna som gjorts med stöd av Diamant visade att undervisningen i matematik behöver utvecklas när det gäller att lära eleverna hållbara räknestrategier. De fyra räknesätten behöver automatiseras, och eleverna behöver träna på att tolka och lösa benämnda uppgifter.

Många skolor valde att inte göra Nationella prov i engelska. De som genomförde proven visade mycket goda resultat, och **95 procent** av eleverna som deltog klarade alla delprov. Flickorna lyckades något bättre än pojkarna.

Årskurs 3

Slutligen visar resultaten i årskurs 3 att **71 procent** av eleverna klarade samtliga delprov på Nationella proven i svenska. Förra året var motsvarande andel 68,5 procent. Fler flickor än pojkar klarade alla delprov. Nästan alla elever deltog i proven.

Med hjälp av diagnosverktyget "Nya språket lyfter" noterades en stadig förbättring i elevernas förmåga att läsa och skriva. Eleverna nådde längre i sin läsutveckling än i sin utveckling i att skriva. 80 procent av eleverna i årskurs 1 nådde barn- och skolnämndens läsgaranti ("Nya språket lyfter" Punkt B2).

I matematik sjönk däremot resultaten, från 69,6 procent till **65,5 procent**. Med hjälp av diagnosmaterialet Diamant syntes att sexåringarnas resultat var bättre än elevernas resultat i årskurs 1. Resultaten i årskurs 3 är generellt låga och visar att undervisningen i de lägre åldrarna behöver utvecklas främst i aritmetik och när det gäller benämnda uppgifter. Räknesätten addition och subtraktion är inte helt automatiserade. Nästan alla elever deltog i Nationella proven. Fler flickor än pojkar klarade alla delprov.

SÄRSKOLAN

Alla elever ska förbättra sina resultat och bedömas gentemot kunskapsmålen.

RESULTATET INDIKERAR – GOD MÅLUPPFYLLELSE

Alla elever i särskolan arbetar kunskapsinriktat mot sina individuella kunskapsmål. Vissa av särskolans elever gör delar av de Nationella proven, diagnoser i "Nya språket lyfter" och Diamant. Måluppfyllelsen bedöms av enheterna som god.

FÖRSKOLEKLASS

Alla förskoleklasser ska följa upp elevernas språkutveckling med hjälp av Bornholmsmodellen.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

Nästan alla enheter använde sig av Bornholmsmodellen för screening av elevernas språkutveckling. Årets resultat visar att **23,4 procent** av eleverna uppnådde alla rätt. Det innebär bland annat att de läser enstaka ord, och kan utläsa samtliga fonem i orden. Motsvarande andel förra året var 22,9 procent. Andelen som svarade rätt på fler än 20 frågor var **90,9 procent**. Förra året låg motsvarande andel på 86,3 procent.

Enheterna anser att elevernas språkutveckling förbättras med hjälp av metoden. Störst förbättringar syns hos barn som visar låga resultat på hösten. Några enheter tycker sig även märka att barnen har kommit längre i sin språkutveckling när de börjar förskoleklass än tidigare. Det sätts i samband med införandet av TRAS i förskolan. Registrering av barns språkutveckling har gett förskolorna indikationer om vilket stöd och vilken stimulans barnen behöver.

Föräldrarna ska ges tillfälle att ta ställning till om deras barn stimuleras till utveckling och lärande, och om tillgång till stödinsatser.

RESULTATET INDIKERAR – GOD MÅLUPPFYLLELSE

88 procent av föräldrarna som svarade på brukarenkäten instämde i att deras barn stimuleras till utveckling och lärande. Resultatet ligger på samma nivå som förra året. Andelen föräldrar som svarade att deras barn får det stöd och den hjälp som behövs är **83 procent**. Båda resultaten ligger **något över** genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna".

FRITIDSHEM

Enheterna ska i sina planer visa hur de avser att arbeta för att utveckla samarbetet med skolan om elevernas utveckling och lärande.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

Det framgår inte tydligt av enheternas kvalitetsredovisningar om enheterna har planer för fritidshemmen som visar hur de avser att utveckla samarbetet med skolan. Däremot framgår att fritidshemmen numera deltar i det systematiska kvalitetsarbetet på enheterna.

Många fritidshem gjorde en självvärdering under året med stöd av Skolverkets material BRUK om **samverkan med skolan**. Av de som genomförde självvärderingen bedömde

samtliga att alla kriterier var viktiga. Däremot visade självskattningen att man kommit olika långt i samarbetet.

Kriterierna – *skolans ledning skapar förutsättningar för att alla ska kunna delta på samma villkor, arbetslagen har gemensam tid för pedagogiska diskussioner och reflektioner, samt all personal i arbetslaget ges de förutsättningar och det stöd som behövs för att utforma och genomföra samarbetet mellan fritidshemmet och skola*, uppfattade flera fritidshem att man inte kommit så långt med.

Föräldrar ska ges tillfälle att ta ställning till om skola och fritidshem samarbetar om sina barns utveckling och lärande.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

59 procent av föräldrarna i årskurs 2 svarade i brukarenkäten att skola och fritidshem samarbetar kring sina barns utveckling och lärande. Motsvarande andel förra året var 64 procent. Både förra året och i år svarade en stor andel föräldrar att de inte vet. Andelen som inte vet är högre i år, 26 procent. Resultatet i år ligger **under** genomsnittet i ”VÅGA VISA-kommunerna”.

Andelen föräldrar i förskoleklass som ansåg att skola och fritidshem samarbetar kring sina barns utveckling och lärande ligger också på **59 procent**. 28 procent vet inte. Resultatet ligger **mycket lägre** än genomsnittet i ”VÅGA-VISA-kommunerna” som i år låg på 75 procent.

FÖRSKOLAN

Alla förskoleenheter ska kontinuerligt följa upp barnens språkutveckling och utveckling av matematiska begrepp med hjälp av bedömningsinstrumenten TRAS och MIO.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

Av enheternas kvalitetsredovisningar framgår att de flesta använt TRAS och MIO som ett stöd för planering av barnens utveckling och lärande. De anser också att barnen ligger väl till i förhållande till bedömningsgrunderna. En enhet anger t o m att man anser att materialet är för lätt, och därför inte ger pedagogerna tillräckligt underlag för vad som kan utvecklas. Samtidigt framgår det att bedömningsinstrumenten inte fullt ut är implementerade på alla enheter.

Föräldrarna ska ges tillfälle att ta ställning till om deras barn stimuleras till utveckling och lärande, och om tillgång till stödinsatser.

RESULTATET INDIKERAR – GOD MÅLUPPFYLLELSE

91 procent av föräldrarna i förskolan svarade i brukarenkäten att deras barn stimuleras till utveckling och lärande. Förra året låg resultatet på 89 procent. Resultatet ligger på **samma** nivå som genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna".

88 procent ansåg att deras barn får det stöd och den hjälp som behövs, vilket ligger på samma nivå som år 2010. Resultaten är **något bättre** än genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna".

4.2 Likvärdig utbildning och bedömning och betygssättning garanteras

GRUNDSKOLA

Alla enheter ska genomföra analys och självvärdering kring bedömning och betygssättning.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

Nästan alla enheter genomförde i november förra året självvärdering inom området bedömning och betygssättning med av hjälp Skolverkets material BRUK. Det var tredje året i rad som självvärderingen genomfördes. Resultatet samlades in och analyserades vid en rektorskonferens i början av året. Resultatet av självvärderingen utgör underlag för enheternas kvalitetsredovisningar.

De flesta enheterna skattade kriterierna för **kunskap och bedömning** som mycket viktiga, och ansåg att man kommit långt i arbetet med kriterierna. Några enheter/arbetslag bedömde kriterierna – *skolledningen arbetar med bedömningsfrågor och lärarna ser bedömning som en del i lärandet och planerar utifrån det* som mindre viktiga. Kriterier som man bedömde att man inte kommit så långt med var – *Skolledningen arbetar med bedömningsfrågor, tid och möjlighet finns för kompetensutveckling och regelbundna diskussioner om bedömningsfrågor, samt eleverna får träna och lära självvärdering.*

På betygssättande enheter skattades kriterierna för **betygssättning** som mycket viktiga, men det fanns undantag. Några enheter värderade kriterierna – *Rektor följer upp och kontrollerar att lärarnas betygssättning följer gällande bestämmelser, lärarna diskuterar och jämför systematiskt olika elevprestationer för ökad bedömaröverensstämmelse, och föräldrarna är införstådda med på vilka grunder betygen sätts i samtliga ämnen*, som mindre viktiga.

Förkortningar som används i den löpande texten förklaras i bilaga 3.

Enheternas bedömning av hur långt man har kommit i arbetet med kriterierna varierade inom området betygssättning. Kriterier som man inte kommit så långt med var de samma som de man skattade som mindre viktiga.

En jämförande studie mellan bygdeskolor och f-9-skolor i tätorten ska genomföras.

RESULTATET INDIKERAR – INFO SAKNAS

Studien kommer att genomföras under hösten 2011 och avrapporteras till barn- och skolnämnden i särskild ordning.

FÖRSKOLA

Alla förskoleenheter ska genomföra analys och självvärdering kring bedömning av hur väl verksamheten tillgodoser barns språkliga utveckling och förståelse för matematiska begrepp.

INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

Förskoleenheterna genomförde självvärdering med hjälp av Skolverkets material BRUK. Inom området barns **språkliga utveckling** skattade enheterna samtliga kriterier som mycket viktiga, och man bedömde att man kommit långt i arbetet med kriterierna. Arbetet med barn som har annat modersmål än svenska uppfattades som ett utvecklingsområde.

Även när det gäller kriterierna inom området **matematik och naturvetenskap** skattade enheterna sig högt. Skattningen var något lägre när det gällde praktiskt miljövårdsarbete. Området matematik och naturvetenskap såg de flesta som ett område man ville lära sig mer om.

4.3 Delaktighet och demokratiskt inflytande ska utvecklas

GRUNDSKOLA

Elever ska ges tillfälle att ta ställning till om de är delaktiga i planeringen för lärande.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

62 procent av eleverna i årskurs 8 svarade i brukarenkäten att de är med och planerar sitt skolarbete. Det är en lägre andel än förra året. Motsvarande andel var då 69 procent. Resultatet i år ligger **mycket lägre** än genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna", som låg på 75 procent.

Förkortningar som används i den löpande texten förklaras i bilaga 3.

Eleverna i årskurs 5 tyckte i större utsträckning än de äldre eleverna att de är med och planerar sitt skolarbete. **76 procent** av eleverna instämde i påståendet. Förra året var motsvarande andel 79 procent. Resultatet i år ligger på **samma** nivå som genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna".

En fördjupad studie av elevernas delaktighet i LPP-arbetet ska göras med hjälp av intervjuer i fokusgrupper.

RESULTATET INDIKERAR – INFO SAKNAS

Studien kommer att genomföras under hösten 2011.

Rådslag ska genomföras med enhetsråden om inflytandet över lärandet.

RESULTATET INDIKERAR – GOD MÅLUPPFYLLELSE

Representanter för barn- och skolnämnden mötte enhetsråden vid ett antal tillfällen under våren. Besöken fortsätter under hösten 2011. Besöken syftar till en ökad dialog med elever och föräldrar om lärandet i skolan.

SÄRSKOLAN

Eleverna ges tillfälle att ta ställning till om de är med och planerar sitt skolarbete.

RESULTATET INDIKERAR – INFO SAKNAS

Beslut om vilka svarsgrupper som årets brukarenkät skulle rikta sig till togs under hösten 2010. Årets enkät riktade sig till föräldrar med barn inskrivna i särskolan, och inte till eleverna själva. Föräldrarnas svar har ännu inte redovisats från undersökningsföretaget.

FRITIDSBEM

Föräldrarna ska ges tillfälle att ta ställning till om fritidshemmets verksamhet utgår från sina barns intressen och erfarenhet.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

62 procent av föräldrarna med barn i årskurs 2 svarade i brukarenkäten att de tycker att fritidshemmets verksamhet utgår från sina barns intressen och erfarenhet. Förra året instämde 61 procent i påståendet. Resultatet i år är **något lägre** än genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna".

Förkortningar som används i den löpande texten förklaras i bilaga 3.

66 procent av föräldrarna med elever i förskoleklass svarade att de tycker fritidshemmets verksamhet utgår från deras barns intressen och erfarenhet. Resultatet förra året låg på 65 procent. Resultatet i år ligger på **samma** nivå som genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna".

Av enheternas kvalitetsredovisningar framgår att fritidshemmen arbetade systematiskt med att följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten med utgångspunkt från fritidshemmens särskilda uppdrag, som bland annat innebär att verksamheten ska utgå från barnens intressen och erfarenheter.

FÖRSKOLA

Rådslag ska genomföras med enhetsråden om inflytande över lärandet.

RESULTATET INDIKERAR – GOD MÅLUPPFYLLELSE

Rådslag genomförs under hösten 2011 med enhetsråden inom förskolan.

För att följa måluppfyllelsen gentemot det kommunövergripande målet redovisas föräldrarnas svar i brukarenkäten.

92 procent av föräldrarna i Norrtälje kommun svarade i brukarenkäten att de är nöjda med sitt barns förskola. Resultatet ligger på **samma nivå** som genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna". **76 procent** tyckte att ledningen för förskolan är bra, vilket också ligger **i nivå** med övriga "VÅGA VISA-kommuner". **83 procent** av föräldrarna uppfattade att personalen är intresserade av deras synpunkter och önskemål, vilket i stort ligger på **samma nivå** som genomsnittet.

Föräldrar ska ges tillfälle att ta ställning till om de är delaktiga i planeringen för sitt barns utveckling och lärande.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

60 procent av föräldrar med barn i förskolan svarade i brukarenkäten att de är med i planeringen av sitt barns utveckling och lärande. Det är samma resultat som förra året. Andelen föräldrar som instämmer i påståendet är **lägre** än genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna", som låg på 68 procent.

4.4 Insyn i elevernas kunskapsutveckling ökar

GRUNDSKOLA

Alla elever ska ha en individuell utvecklingsplan.

RESULTATET INDIKERAR – GOD MÅLUPPFYLLELSE

Samtliga elever har numera en IUP som följs upp. Däremot kan kvaliteten variera när det gäller innehållet, och i vilken utsträckning den utgör ett levande dokument i elevernas skolarbete.

Under hösten 2010 genomförde nästan alla enheter självvärdering med hjälp av Skolverkets material BRUK kring sitt arbete med **individuell utvecklingsplan**. De flesta kriterierna skattades som mycket viktiga, och de flesta bedömde att de kommit långt i arbetet med dem. På enheter som skattade sig lägre var det främst kriterierna – *IUP är ett aktivt verktyg i elevernas lärandeprocess, IUP ger förutsättningar för kontinuitet i elevernas lärande och IUP utgår från förmågor, intressen och starka sidor*, som man inte kommit så långt med.

Inför utvecklingssamtalet ska det finnas en samlad bild av elevens kunskapsutveckling i lärplattformen Fronter.

RESULTATET INDIKERAR – INFO SAKNAS

Det framgår av enheternas kvalitetsredovisningar att mycket arbete lagts ner på att börja använda mallarna i Fronter för publicering av skriftliga omdömen inför utvecklingssamtalen. Huruvida alla lärare idag publicerar de skriftliga omdömena framgår dock inte tydligt i kvalitetsredovisningarna.

Föräldrar och elever ska ges tillfälle att ta ställning till om de skriftliga omdömena ger en tydlig information om elevens kunskaper, och om utvecklingssamtalen är framåtsyftande och ger en god bild av elevens kunskapsutveckling.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

Både föräldrar och elever har getts möjlighet att ta ställning till om de skriftliga omdömena ger en tydlig information om elevens kunskaper, och om utvecklingssamtalen är framåtsyftande och ger en god bild av elevens kunskapsutveckling.

Resultaten visar att det finns utrymme för förbättring av både tydligheten i de skriftliga omdömena och utvecklingssamtalens innehåll, framförallt bland de äldre eleverna. Flera enheter redovisar också att kvaliteten på de skriftliga omdömena kan förbättras och

informationen kan göras tydligare. Eleverna tycks mer nöjda än föräldrarna, vilket kan bero på att deras förförståelse för syfte och innehåll är större.

SÄRSKOLA

Alla elever ska ha en individuell utvecklingsplan.

RESULTATET INDIKERAR – INFO SAKNAS

En enhet redovisar i sin kvalitetsredovisning att alla elever har en IUP. Däremot framgår inte tydligt av övriga enheters kvalitetsredovisningar om eleverna i särskolan har en individuell utvecklingsplan. Det innebär inte att eleverna saknar individuell utvecklingsplan.

Inför utvecklingssamtalet ska det finnas en samlad bild av elevens kunskapsutveckling i lärplattformen Fronter.

RESULTATET INDIKERAR – INFO SAKNAS

En enhet redovisar särskilt att de följer samma rutiner för eleverna som är inskrivna i särskolan som för grundskolans elever. Det görs ingen skillnad. Någon sådan redovisning finns inte i de övriga kvalitetsredovisningarna.

Föräldrar och elever ska ges tillfälle att ta ställning till om de skriftliga omdömena ger en tydlig information om elevens kunskaper, och om utvecklingssamtalen är framåtsyftande och ger en god bild av elevens kunskapsutveckling.

RESULTATET INDIKERAR – INFO SAKNAS

Som framförts ovan ställdes årets brukarenkät endast till föräldrarna. Den är inte avrapporterad.

FRITIDSHEM

Fritidshemmen ska bidra med underlag till skolans utvecklingssamtal.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

Det framgår av enheternas kvalitetsredovisningar att fritidshemmen i viss omfattning bidragit med underlag till skolornas utvecklingssamtal. När det skett har det dock inte varit i någon systematiserad form. Ibland deltog personal från fritidshemmen vid skolans utvecklingssamtal. En del fritidshem erbjöd föräldrarna egna utvecklingssamtal, som främst fokuserade på barnens vistelse på fritidshemmet.

Förkortningar som används i den löpande texten förklaras i bilaga 3.

Föräldrarna ska ges tillfälle att ta ställning till om de får kontinuerlig information om hur deras barn har det på fritidshemmet.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

54 procent av föräldrarna i årskurs 2 tyckte i brukarenkäten att de får kontinuerlig information om hur deras barn har det på fritidshemmet. Det är en förbättring från år 2010. Då låg motsvarande andel på 48 procent. Även om resultat ligger lågt är resultatet **bättre** än genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna".

56 procent av föräldrarna med barn i förskoleklass ansåg att de får kontinuerlig information om hur deras barn har det på fritidshemmet. Föregående år låg motsvarande andel på 59 procent. Resultatet är **bättre** än genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna".

FÖRSKOLA OCH FÖRSKOLEKLASS

Alla pedagoger ska använda sig av lärplattformen Fronter för dokumentation och dialog med föräldrarna om barnens utveckling och lärande.

RESULTATET INDIKERAR – FORTSATT UTVECKLINGSOMRÅDE

Förskolan har ännu inte kommit igång med att lägga in gemensamma mallar för dokumentation och samtalsunderlag i Fronter. Däremot har de flesta förskoleenheterna tagit fram gemensamma underlag för dokumentation och dialog inom sina respektive enheter.

Föräldrarna ska ges tillfälle att ta ställning till om de får tydlig information om hur deras barn utvecklas, och om deras barns utveckling och lärande dokumenteras och följs upp.

RESULTATET INDIKERAR – GOD MÅLUPPFYLLELSE

I brukarenkäten svarade **77 procent** av föräldrarna med barn i förskolan att de får en tydlig information om hur deras barn utvecklas. Det är samma resultat som förra året. När det gäller om lärandet dokumenteras och följs upp svarade **83 procent** att så är fallet. Förra året instämde 81 procent. Resultaten ligger **något över** genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna".

Även **77 procent** av föräldrar med barn i förskoleklass ansåg att de får tydlig information om hur deras barns utvecklas och **81 procent** svarade att barnets utveckling och lärande dokumenteras. Resultatet ligger i nivå med resultatet år 2010 och **något över** genomsnittet i "VÅGA VISA-kommunerna".

5. ANALYS AV RESULTAT

Nedan följer en analys av de resultat som redovisats i föregående kapitel.

5.1 Kunskapsresultaten ska förbättras

GRUNDSKOLAN

Gott underlag för utveckling av undervisningen

Även om elevernas resultat i årskurs 9 indikerar god måluppfyllelse visar resultaten att det fortfarande finns elever som inte når målen. Det gäller även eleverna i årskurs 5 och 3.

Med stöd av ”Nya språket lyfter” och Diamant har det tydliggjorts vad som behöver utvecklas i undervisningen i svenska och matematik för att fler ska nå målen. Utvecklingsområdena är gemensamma för de lägre årskurserna och mellanåren. Det finns ingenting som motsäger att utvecklingsområdena även skulle gälla i de övre årskurserna. Enheterna, och kommunens utvecklare, har fått ett gott underlag för fortsatt arbete med att förbättra undervisningen under nästa läsår.

Diagnosinstrumenten som stöd för planering

Diagnosmaterialen ”Nya språket lyfter” och Diamant har använts för att kartlägga elevernas kunskapsnivå inom svenska och matematik. Resultaten har följts upp och analyserats i enheternas kvalitetsredovisningar. Däremot tycks få enheter använda diagnosmaterialen löpande som underlag för planering av undervisningen och utformning av LPP.

Moderna språk

I kommunens långsiktiga plan för lärande framgår att kommunen vill höja utbildningsnivån och öka andelen ungdomar som går vidare till högskola och universitet. För att detta ska bli en realitet behöver fler ungdomar välja högskoleförberedande program, men också ges goda förutsättningar att konkurrera om platserna på högskolan.

I det gällande urvalssystem till högskolan ger betyg i språk och matematik extra meritpoäng. Elever som kan konkurrera med dessa meritpoäng har ett betydande försprång när det gäller konkurrensen om de mest attraktiva utbildningarna.

Resultaten visar att andelen elever som läser moderna språk är för låg. Insatser bör göras för att öka andelen elever som väljer, och som fullföljer sina studier i moderna språk.

Genusperspektiv i planering av undervisningen

Pojkarnas resultat är fortfarande lägre än flickornas. Några enheter har gjort särskilda satsningar på pojkar med gott resultat. En av enheterna redovisar att samtidigt som pojkarnas resultat förbättrades, sjönk flickornas resultat. Det visar på behovet av ett mer varierat arbetssätt som tillgodoser både pojkars och flickors behov och intressen.

Förkortningar som används i den löpande texten förklaras i bilaga 3.

Stödet till elever med annat modersmål behöver förbättras

Enheter med elever som har annat modersmål än svenska har fler elever som inte når målen än andra enheter. Norrtälje saknar plan för arbetet med hur man tar emot nyanlända elever med annat modersmål. Varje nyanländ elev bör bli föremål för pedagogisk kartläggning och åtgärdsprogram för att snabbt få rätt stöd i skolarbetet.

Stöd till blivande 9:or

Elevernas resultat i årskurs 8 indikerar att särskilda insatser krävs om årets goda måluppfyllelse ska hålla i sig även nästa år. Resultaten i årskurs 8 är lägre än tidigare, och många elever saknar betyg. Kunskapsatsningen har hittills varit fokuserad främst på de lägre årskurserna och på mellanåren. Under innevarande läsår bör kunskapsatsningen även fokusera på undervisningen i de övre årskurserna.

SÄRSKOLAN

Uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i särskolan

Enheter med elever inskrivna i särskolan bedömer att de flesta eleverna når sina individuella mål. Kunskapsresultaten följs inte upp i den officiella statistiken, men det hindrar inte att kommunens målsättning att kunskapsresultaten ska förbättras även gäller i särskolan. Kommunen behöver hitta ett sätt att följa upp utvecklingen av elevernas kunskapsresultat i särskolan.

FÖRSKOLEKLASS

Uppföljning av Bornholmsscreening både höst och vår

Elevernas förbättrade resultat i Bornholmsscreeningen och goda resultat i Diamantdiagnosen, tillsammans med föräldrarnas positiva svar på brukarenkäten när det gäller stimulans till utveckling och lärande, visar att Norrtälje kommuns förskoleklasser är på rätt väg. Viktigt är att den positiva utvecklingen fortsätter och att samtliga enheter genomför screening, både höst och vår, samt där emellan använder det stödmaterial som ingår i modellen.

Samverkan med grundskolan kring överlämnande

Resultaten visar att barnen kan allt mer när de ska börja i grundskolan. För att inte bryta den positiva kunskapsutvecklingen behöver överlämningen till grundskolan ges särskild uppmärksamhet. Den bör ge en tydlig bild av barnens kunskaper så att den fortsatta undervisningen kan planeras utifrån den.

FRITIDSHEM

Samverkan med skolan kring barnens utveckling och lärande

Resultaten visar att fritidshemmen numera deltar i det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på fritidshemmets uppdrag. När det gäller hur fritidshemmen, tillsammans med skolan kan arbeta med barnens utveckling och lärande, finns stora utvecklingsmöjligheter som bör tas tillvara. Det visar inte minst resultatet från brukarenkäten.

FÖRSKOLAN

”Alla barn har rätt till utveckling och lärande!”

På de flesta förskoleenheterna är framförallt TRAS, men även MIO numera väl etablerade material för uppföljning av verksamhetens arbete med barnens språkliga utveckling och utveckling av matematiska begrepp. Enheterna bedömer att barnen ligger väl till i förhållande till bedömningsgrunderna. Tillsammans med föräldrarnas positiva inställning till verksamhetens arbete visar det att kommunens förskolor är på rätt väg.

Förskolan omfattas numera av begreppet utbildning. Strävansmål har formulerats för förskolans arbete med barns utveckling och lärande inom områdena:

Språk och kommunikation
Matematik
Naturvetenskap och teknik
Social utveckling

Strävansmålen ska följas upp och utvärderas. På verksamhetsnivå ska varje förskola formulera uppnåendemål och bedömningskriterier. På individnivå ska varje barns utveckling följas och dokumenteras.

För närvarande används TRAS och MIO för uppföljning inom de två första målområdena. Uppföljningen behöver dock systematiseras bättre för att utgöra underlag för utvärdering av förskolans verksamhet. Även övriga strävansmål behöver följas upp och utvärderas. Former för detta saknas för närvarande och behöver utarbetas.

Samverkan med förskoleklass och fritidshem

Några förskolor har genomfört självvärdering med hjälp av Skolverkets material BRUK kring samverkan med förskoleklass och fritidshem. De flesta indikatorerna skattades som mycket viktiga. Däremot skattade man sig mycket lågt när det gällde hur långt man kommit i utvecklingen av kriterierna. Analysen visar att utvecklingen gått i fel riktning. Samverkan har försämrats.

Sedan självvärderingen gjordes har förvaltningen tagit fram en beskrivning av hur arbetet med samverkan i samband med överlämnandet mellan olika verksamhetsformer ska gå till. Förvaltningen har ansvar för att följa upp och utvärdera hur arbetet fortskridit.

5.2 Likvärdig utbildning och bedömning och betygssättning garanteras

GRUNDSKOLA

Likvärdig kvalitet i arbetet med ”Alla har rätt till kunskap!”

Enheterna har tillsammans med utvecklarna arbetat med att implementera innehållet i ”Alla har rätt till kunskap!”, styrdokument för kunskapssatsningen. Gemensamma arbetsätt,

Förkortningar som används i den löpande texten förklaras i bilaga 3.

rutiner och mallar har ökat likvärdigheten i enheternas arbete med att stödja elevernas lärande.

En uppföljning av hur arbetet sker på enheten visar dock på brister i likvärdigheten när det gäller kvaliteten i hur man utformar innehållet i mallarna, och på vilket sätt innehållet tas fram.

Bedömarkompetensen behöver förstärkas

Kvalitetsredovisningarna visar att många enheter har arbetat aktivt med att förbättra likvärdigheten när det gäller bedömning och betygssättning, men framhåller samtidigt att lärarnas bedömarkompetens även fortsatt är ett viktigt utvecklingsområde.

Införandet av ny läroplan för grundskolan innebär att alla lärare ska bedöma elevernas kunskaper i enlighet med nya kursplaner och kunskapskrav. Nya lärargrupper ska snart sätta betyg för första gången. Införandet av nya diagnosinstrument har väckt frågan om en likvärdig bedömning av elevernas resultat. Rättning av de Nationella proven innehåller, särskilt i svenska och engelska, ett stort mått av bedömning från lärarnas sida.

Sammantaget finns ett stort behov av att under nästa år fokusera på att öka lärarnas bedömarkompetens.

FÖRSKOLA

Gemensamt styrdokument för arbetet med barns lärande.

Den reviderade läroplanen för förskolan uttrycker ökade förväntningar på lärandet i förskolan. Det ska följas upp, dokumenteras och utgöra grund för mål att uppnå för verksamhetens fortsatta arbete. Förskolläraernas ansvar betonas när det gäller barns utveckling och lärande. Förskolechefen ges ett särskilt ansvar för att barn som behöver särskilt stöd får det.

För att stödja likvärdigheten i arbetet med att förverkliga intensionerna i den nya läroplanen har en beskrivning tagits fram för hur förskolorna i Norrtälje kommun ska arbeta för att stödja barns utveckling, lek och lärande, ”Alla barn har rätt till utveckling och lärande!”

5.3 Delaktighet i och erfarenhet av demokratisk fostran ökar

GRUNDSKOLA

Elevernas delaktighet i LPP-arbetet behöver förstärkas

Utformningen av LPP har i första hand varit en angelägenhet för lärarna. Nästa steg bör vara att involvera eleverna i planering av undervisningen. Resultaten i brukarenkäten visar att delaktighet och inflytande, främst för de äldre eleverna behöver förbättras. Det kan gälla allt från val av stoff, arbetsformer och redovisningsätt.

SÄRSKOLA

Delaktighet för grundsärskolans elever

Elever i särskolan har inte getts möjlighet att framföra sina synpunkter. De bör ges samma möjlighet som alla andra elever att ta ställning till om de varit delaktiga.

FRITIDSHEM

Ta tillvara barns intressen och erfarenheter

Som tidigare nämnts har fritidshemmen nu kommit igång med sitt systematiska kvalitetsarbete med utgångspunkt från fritidshemmens särskilda uppdrag. Det innebär bland annat att verksamheten ska utgå från barnens intressen och erfarenheter. Föräldrarnas svar på brukarenkäten indikerar att anpassningen av fritidshemmens verksamhet till barnens intressen och erfarenhet utgör ett utvecklingsområde. Resultatet är en viktig utgångspunkt för fritidshemmens nätverksarbete läsåret 2011/12.

FÖRSKOLA

Föräldrarnas delaktighet i planeringen

De flesta föräldrarna i Norrtälje är nöjda med sitt barns förskola. Däremot visar undersökningen att det är en lägre andel föräldrar som är med i planeringen av sitt barns utveckling och lärande än i de andra kommunerna. Det är oklart om de själva avböjt sådan medverkan, eller om de inte bjudits in till dialog och samverkan. Kommunens uppfattning är, inte minst med hänsyn till den reviderade läroplanen för förskolan, att en sådan samverkan är av största betydelse för barnets utveckling. Därför innehåller ”Alla barn har rätt till utveckling och lärande!” en beskrivning av hur föräldrarnas delaktighet i planeringen ska säkerställas.

5.4 Insyn i elevernas kunskapsutveckling ökar

GRUNDSKOLA

Förbättra kvaliteten i IUP-processen främst för de äldre

Resultaten från brukarundersökningen, men även enheternas egna analyser, visar att idag följer lärarna de rutiner för IUP-processen som finns beskrivna i ”Alla har rätt till kunskap!” Däremot framhåller flera enheter att de skriftliga omdömena kan göras tydligare och att IUP behöver göras till ett mer levande dokument i vardagen, främst för de äldre eleverna. Det handlar med andra ord om att höja kvaliteten i arbetet med de verktyg lärarna redan börjat arbeta med. En översyn av mallarna för skriftliga omdömen har redan påbörjats.

Mer information till föräldrarna

Brukarenkäten visar att föräldrarna inte i lika stor utsträckning som eleverna, tycker att de får en tydlig information om deras barns kunskaper. Det kan bero på att eleverna har en större förförståelse än föräldrarna.

Skolan står inför stora förändringar med ny skollag och ny läroplan. För att inte föräldrarna ska tappa i förståelse är det viktigt att föräldrarna får information om nyheterna i skolan och vad de betyder för sina barns fortsatta kunskapsutveckling.

SÄRSKOLA

Information om förändringar i grundsärskolan

Resultatet från särskoleenkäten har inte redovisats. En enhet med särskoleelever redovisar att enheten tillämpar samma rutiner för såväl grundskola som särskola. Hur övriga enheter synliggör särskoleelevernas kunskaper bör följas upp. Det är förvaltningens inställning att samma rutiner ska gälla för alla elever.

Förändringarna i skollagen påverkar även särskolan. Från i höst byter verksamheten namn till grundsärskola. Elever med autism tillhör inte längre personkretsen. Nya kursplaner kommer att träda i kraft även inom grundsärskolan. Viktiga förändringar som föräldrarna behöver få information om.

FRITIDSHEM

Brukarenkäten visar på behov av återkoppling till föräldrarna

Förra året bestämdes att rutiner och genensamt samtalsunderlag för återkoppling till föräldrar och barn skulle tas fram. Det har inte skett. Resultatet från brukarenkäten visar att föräldrarnas insyn i och inställning till fritidshemmen kan förbättras.

FÖRSKOLA OCH FÖRSKOLEKLASS

Bättre insyn med stöd av gemensamma rutiner

Förra året bestämdes att kommunen skulle ta fram gemensamma mallar för samtalsunderlag och dokumentation av barnens lärande och utveckling. Det har inte skett. Därför bör detta arbete ske som en del i arbetet med ”Alla barn har rätt till utveckling och lärande!”

Dels behöver en gemensam form för den pedagogiska dokumentationen tas fram, kopplad till den reviderade läroplanens mål för förskolan, dels behöver en individuell utvecklingsplan för barn i förskolan tas fram. Innehållet i den individuella utvecklingsplanen ska vara framåtsyftande och beskriva hur förskolan kan stödja barnets utveckling och lärande, med utgångspunkt från läroplanens mål, barnets intressen och föräldrarnas synpunkter.

6. ÅTGÄRDER FÖR FÖRBÄTTRING

Resultat och analys i årets kvalitetsredovisning mynnar ut i ett antal åtgärder för förbättring. Dessa redovisas inom ramen för årets fokusområden.

6.1 GRUNDSKOLA

- FOKUSOMRÅDE - KUNSKAPSSATSNINGEN

Ledarskapet

Det pedagogiska ledarskapet har betydelse för förbättrade kunskapsresultat. Kraven på rektorerna när det gäller resultat och systematiskt utvecklingsarbete har ökat. För att stödja dem i deras ledarskap görs en satsning på ledarskapsutbildning med hjälp av chefscoachning.

Kvalitet i IUP-processen

Utvecklarna fortsätter sitt arbete med att stödja enheternas arbete med ökad kvalitet i IUP-processen. Särskilt fokus läggs på hur IUP-arbetet kan utvecklas för elever i de övre årskurserna.

Inför läsåret 2011/12 har text och mallar i Fronter reviderats så att de passar den nya läroplanen. Rubrikerna i de skriftliga omdömena har förenklats.

Kvalitet i LPP

Utvecklarna får ett särskilt uppdrag när det gäller att stödja enheterna i att förbättra delaktigheten för eleverna, i såväl innehåll och utformning av undervisningen, som val av redovisningssätt. Särskild hänsyn tas till pojkar och flickors olika intressen och behov.

Kvalitet i de pedagogiska processerna

Genom resultat på "Nya språket lyfter" och Diamant har utvecklarna fått ett gott underlag till vad som behöver utvecklas i undervisningen. De har redan lagt upp en planering för hur utvecklingen ska stödjas. Workshops, seminarier och LS-projekt erbjuds alla lärare. Nätverksarbetet fortsätter under nästa läsår med ämnesdidaktisk fördjupning.

Stödet till elever med särskilda behov

Utvecklarna i specialpedagogik har fått ett särskilt ansvar när det gäller att med hjälp enheternas egna specialpedagoger och speciallärare höja kompetensen hos alla lärare när det gäller kompensatoriska hjälpmedel. En särskild satsning har gjorts på programvaror som finns tillgängliga via kommunens datanät. Dessa kan vara till stor hjälp för eleverna, men det förutsätter att lärarna har kunskaper om hur de används.

Nätverk för fritidslärare

Från hösten 2011 inrättar kommunen nätverk för fritidspedagoger med fokus på fritidshemmets uppdrag enligt den nya gemensamma läroplanen för skolan. Syftet är att höja

kvaliteten i fritidshemsverksamheten och hitta former för samverkan med skolan kring elevernas lärande.

- FOKUSOMRÅDE - SKOLA 2011

Nya kursplaner och kunskapskrav

Den nya läroplanen i grundskolan innebär att nya kursplaner och kunskapskrav kommer att vara styrande för lärarnas undervisning och bedömning av elevernas kunskaper. Den innebär också att nya lärargrupper kommer att sätta betyg för första gången.

Genom att anordna kompetensutveckling inom ramen för kommunens nätverk tar förvaltningen ett övergripande ansvar för att stödja implementeringen av den nya läroplanen. Under våren 2012 läggs särskilt fokus på bedömningsfrågor. Parallellt med förvaltningens insatser utformar samtliga enheter planer för implementering på enhetsnivå.

Föräldrainformation

Den nya skollagen stärker vårdnadshavarnas rättigheter och inflytande i skolans arbete. Skolverket har utarbetat en föräldrainformation som stöd till skolorna när de ska informera föräldrarna. I samband med föräldramöten kommer enheterna att informera föräldrarna om nyheterna och vilka konsekvenser de får för skolans arbete med deras barns kunskapsutveckling, samt vilka rättigheter föräldrarna tilldelas enligt den nya skollagen.

Gemensamma rutiner för information om rektors beslut enligt Skollagen och hur beslut överklagas utarbetas av förvaltningen.

Ferieskola

Resultatet i årskurs 8, tillsammans med nya skärpta behörighetskrav till gymnasieskolan har fått till följd att förvaltningen tagit initiativ till extra insatser för blivande elever i årskurs 9.

Många elever saknar betyg i de behörighetsgivande ämnena svenska, engelska, matematik. Eleverna kommer att erbjudas extra undervisning med stöd av kommunens utvecklare. Stöd kommer även ges till elever som saknar betyg i SO och/eller NO-ämnena.

Erbjudandena ska ses som en möjlighet för eleverna och kopplas till vägledningssamtalen inför fortsatta studier i gymnasieskolan. Elevens åtgärdsprogram uppdateras och en planering görs för hur den extra undervisningen ska användas så att eleven når behörighet till önskat gymnasieprogram.

- ELEVHÄLSAN BÖRJAR I KLASSRUMMET

Elever i behov av särskilt stöd

Utgångspunkten är att elevernas behov av särskilt stöd ska tillgodoses i den ordinarie undervisningen. Det kräver att den ordinarie lärarens besitter viss specialpedagogisk kompetens och att eleven har tillgång till olika hjälpmedel i undervisningen.

Enheterna redovisar att de fått en bättre struktur på arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Däremot begränsas vissa enheters möjligheter att vidta åtgärder på grund av att de har bristande resurser. Det gäller framförallt på mindre och ekonomiskt sårbara enheter. Det kan handla om att förse elever med egen dator eller andra kompensatoriska hjälpmedel. Särskilda medel har därför avsatts för att underlätta för dessa enheter att hjälpa eleverna nå kunskapskraven.

I kommunen finns ett antal elever som har mycket stora behov som behöver tillgodoses för att de ska kunna tillgodogöra sig undervisningen. För dessa elever kan rektor ansöka om s.k. tilläggsbelopp.

Plan för mottagande av nyanlända elever med annat modersmål

Förvaltningen tar fram en plan för mottagandet av nyanlända elever med annat modersmål än svenska. Utgångspunkten är att eleven snarast knyts till en vanlig klass och får träffa svenska elever. En pedagogisk kartläggning görs och åtgärdsprogram upprättas som visar hur skolan ska arbeta för att hjälpa eleven att nå kunskapskraven. Utgångspunkten är att de kunskaper som eleven redan besitter ska bilda utgångspunkt för det fortsatta lärandet och att studiehandledning ska erbjudas. Finansiering av modersmålsstöd sker inom ramen för tilläggsbelopp.

Särskilda undervisningsgrupper

Huvudspåret för organisation av elevernas lärande är ett inkluderande arbetssätt. Samtidigt finns elever med mycket stora behov som det är svårt att tillgodose inom ramen för den ordinarie undervisningen. För dessa elever kan kommunen besluta om att inrätta särskilda undervisningsgrupper.

En översyn görs av nuvarande undervisningsgrupper i syfte att anpassa organisationen till befintliga och kommande behov.

6.4 FÖRSKOLA

- FOKUSOMRÅDE – UTVECKLING, LEK och LÄRANDE

Alla barn har rätt till utveckling och lärande!

Kommunen har utarbetat en arbetsrutin för hur förskolan ska arbeta för att hjälpa alla barn till utveckling och lärande. Dokumentet beskriver ett uppföljande, uppfångande och åtgärdande arbetssätt och bygger på tanken att tidig upptäckt av barn som behöver extra hjälp, tillsammans med adekvata åtgärder, har stor betydelse för barnets fortsatta utveckling och lärande. En särskild utvecklare inom det specialpedagogiska fältet knyts till arbetet med att implementera det nya arbetssättet.

Dokumentation av barns utveckling och lärande och IUP

En gemensam form för pedagogisk dokumentation av barns lärande och utveckling i förskolan kommer att utarbetas av förvaltningen. Den utgör samtalsunderlag för utvecklingssamtalet och läggs in i Fronter. Även en gemensam mall för IUP i förskolan kommer

Förkortningar som används i den löpande texten förklaras i bilaga 3.

att utarbetas. Den ska visa hur förskolan kan stödja barnets utveckling och lärande utifrån läroplanens intensioner, barnets intressen och föräldrarnas synpunkter.

- FOKUSOMRÅDE - FÖRSKOLA 2011

Uppföljning av barns utveckling och lärande

Den reviderade läroplanen innehåller ett antal strävansmål för förskolan inom området utveckling och lärande. Dessa kan grupperas enligt följande:

Språk och kommunikation
Matematik
Naturvetenskap och teknik
Social utveckling

Alla enheter ska formulera uppnåendemål och bedömningskriterier för förskolans arbete inom respektive målområde. Dessa ska följas upp, utvärderas och revideras inom ramen för enhetens systematiska kvalitetsarbete. Redan under föregående läsår genomfördes fortbildning för förskolechefer och deras pedagogiska ledningsgrupper i målformulering och systematiskt kvalitetsarbete. Enheternas arbete kommer följas upp i samband med att förvaltningsledningen besöker samtliga enheter för kvalitetsdialog.

Samverkan

Förskolans analys av utvecklingen inom området samverkan med förskoleklass och fritidshem visar att samverkan och överlämning har gått i fel riktning. Den har snarast försämrats. Förvaltningen har utarbetat ett dokument som klargör ansvar och rutiner kring samverkan och överlämnande. En uppföljning kommer att ske av hur arbetet med förbättrad samverkan utvecklats.

7. BESLUT OCH ANSVAR

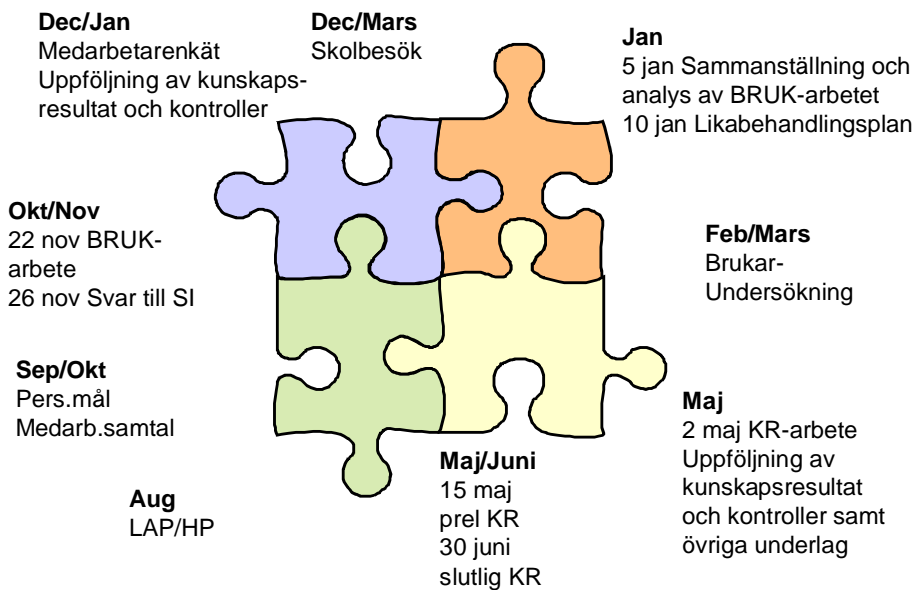
Ansvaret för att kvalitetsredovisningens åtgärder för förbättring genomförs åvilar förvaltningschefen. Initiering av åtgärder för förbättring sker inom ramen för barn- och utbildningskontorets chefskonferenser och följs upp av förvaltningsledningen i samband med kvalitetsdialog med enheternas företrädare.

Enheternas åtgärder för förbättring inom respektive fokusområde följs upp i samband med kvalitetsdagarna den 21 november 2011 och den 21 maj 2012. Enheternas slutliga uppföljning och utvärdering sker i samband med att nästa års kvalitetsredovisning lämnas till barn- och utbildningskontoret den 4 juni 2012.

Bilaga 1 Årspussel

Årspussel 2010/11

Bilaga 2 Sammanställning av antal elever som inte når målen i årskurs 3, 5 och 9

	Antal elever	BL	EN	HKK	IDH	MA	M2	MU	NO	BI	FY	KE	SO	GE	HI	RE	SH	SL	SV/SV2	TE	
År 1																					
År 2																					
År 3	489					68														67	
År 4																					
År 5	421	10	58	10	9	41		9	20				23							55	7
År 6																					
År 7																					
År 8																					
År 9	572	18	22	32	36	47	13	28	20	26	26	25	16	25	29	19	21	26		25	31

Bilaga 3 Förkortningar

LPP, lokal pedagogisk planering – läraren planerar tillsammans med eleverna hur undervisningen ska bedrivas inom ett avsnitt av ett ämne eller inom ett tema som omfattar flera ämnen. Det ska framgå vilka kunskaper eleverna ska utveckla, hur undervisningen ska bedrivas och hur eleverna ska visa att de nått kunskapskraven.

IUP, individuell utvecklingsplan – alla elever ska ha en individuell utvecklingsplan som är framåtsyftande och visar vad eleven kan förbättra. Utvecklingsplanen upprättas under utvecklingssamtalet och lärarnas skriftliga omdömen utgör underlag för utvecklingsplanen. Den följs upp fortlöpande.

LS, learning-studies – en metod där lärare tillsammans hittar ”det bästa sättet” att undervisa om ett specifikt område inom ett ämne.